FN Per Anc 47

6me Année. — No 1 Janvier 1913

BULLETIN MENSUEL

Organe de la Fédération Espérantiste Normande

ÉDITÉ PAR LE GROUPE DE ROUEN

NORMANDA STELO.

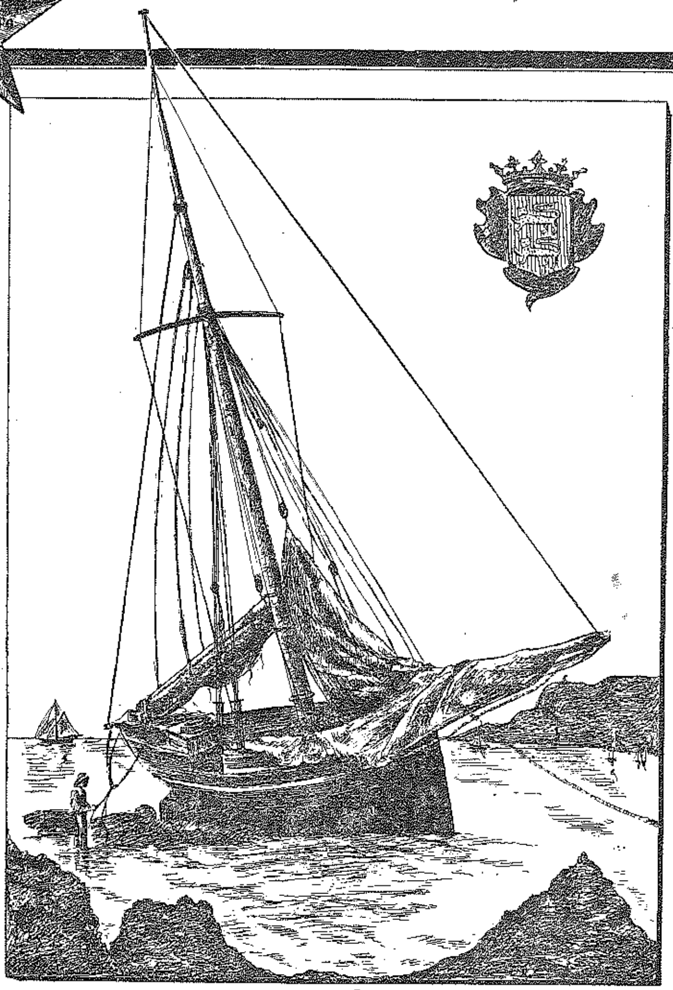

Rédaction & Administration

MM. Liébard et Leroux

41, rue de la Vicomté, Rouen

Abonnements

Un an .... 2 fr. (0,80 spm.)

Un numéro .... 0 fr. 20

[...]THÈQUE MUNICIPALE DE CAEN

Grâce à l'ardeur des ESPÉRANTISTES pour leur langue

LES ANNONCES DE "NORMANDA STELO"

sont lues aux quatre coins du Monde, cependant, leur prix est des plus modérés

1 page, une fois 20 fr.;	un an 200 fr.		1/4 page, une fois 8 fr.;	un an 80 fr.
1/2 page »	12 fr.;	» 120 fr.	1/10 page, «	3 fr.;	« 30 fr.

SAMIDEANOJ !

Por praktike propagandi Esperanton, postulu ĉe via spicisto la kafojn kaj teojn de la *Havra Esperantista Komercejo,* kaj speciale ĝian markon de rostita kafo « Bona ». Se vi petos ilin vane, informu la Generalan Agenton kaj Deponiston de la firmo. Sinjoro *A. TERNON, 6, rue du Repos. Paris,* kiu zorgos la aferon.

Reprezentantoj havantaj klientaron estas bezonataj

MAISON DES ABEILLES

La plus grande Maison de Vêtements de Normandie

21, 23, 25, Rue de la République

ROUEN

Exiger sur tous nos Vêtements la vignette portant la marque ci-contre. qui est une garantie d'élégance et de solidité.

ÉNERGIE & LUMIÈRE

17, rue Jeanne-Darc

ROUEN TÉL. 14-11

ÉCLAIRAGE par tous systèmes

..... Electricité, Gaz, Essence .....

Lampe « KLAROS «, à filament métallique

FORCE MOTRICE ....

.... Installation, Dynamos, Moteurs

CIDRES, BOISSONS de CIDRE

fermentés, prêts à boire ou sortant du pressoir, pour bouillir en cave au gré du client. Petites et grosses provisions..............

MAISON DE CONFIANCE

BRASSERIE DES PRAIRIES St-GERVAIS

Léon TÉNIÈRE

99, Avenue du Mont-Riboudet, ROUEN

BELLE JARDINIÈRE, Mon LEGRAND, Frères

52, rue Jeanne-d'Arc, rue Grosse-Horloge, 105, ROUEN (Téléphone 5.31)

Habillements tout faits et sur mesure, tailleurs Hommes et Dames

ANNEXE : rue Jeanne-d'Arc, pour la Cravate, Cols, Bretelles, Ganterie, Parfumerie, etc.

Remise 5 % aux Espérantistes, sur présentation de leur carte ou de leur insigne

GALVANISATION ROUENNAISE

Rue de la Ferme prolongée TÉLÉPH. 14.37

GALVANISATION A FAÇON

E. GOMICHON

PLAQUES ÉMAILLÉES EN TOUS GENRES

TÉLÉPHONE 14.37 18 et 20, Rue Lafayette — ROUEN TÉLÉPHONE 14.37

AL SIAJ LEGANTOJ

NORMANDA STELO PREZENTAS SIAJN PLEJ KOREGAJN BONDEZIROJN

ANGULETO de NORMANDUJO (2ª artikolo)

Kun novaj bildoj ni povas doni hodiaŭ pli precizajn detalojn pri tiu-ĉi ĉarma regiono de nia provinco.

Granville. — Sidanta sur duoninsulo (promontoro *Lihou*) je 26 kilometroj de *Avranches*, havas 12.000 loĝantojn. Ĝis la XVª jarcento *Granville* estis nur vilaĝego. Dum 1440 la Angloj ĝin fortikigis, oni povas ankoraŭ nun admiri grandan parton de ĝiaj altaj muroj. Ĝi estas kaptita de la Francoj dum 1450, bruligita de la Angloj dum 1695, sieĝita dum 1793 de la Vendeanoj kiuj ne sukcesis ĝin venki, kaj bombardita dum 1803 de la Angloj.

Hodiaŭ ĉefloko de kantono en la departemento *Manche*, *Granville* prezentas havenon tre taŭgan, el kie foriras, ĉiun jaron, multenombraj ŝipoj al la fiŝĉaso de la moruoj ĉe la insuloj *St-Pierre et Miquelon*.

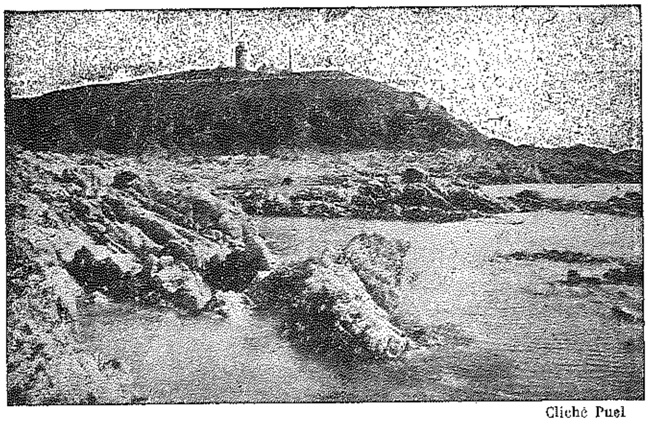

Cliché Puel

GRANVILLE. — Pinto de l'roko

Granville estas la loko sur la eŭropa marbordo kie oni povas observi la plej grandan malegalaĵon inter la alfluso kaj la malfluso; la malegalaĵo estas ĉirkaŭ 14 metroj.

Vendotaj sub la nomo ostroj el *Cancale* la ostroj el *Granville* estas kolektataj en la golfeto de *Mont-St-Michel* kaj poste deponataj en ostrejoj ĉe plena maro. Ili estas tre ŝatataj de la gustumuloj.

Dank'al kvarrela fervoja linio *Granville* estas nun je 6 horoj de Parizo per rapida treno. Ĝi estas banejo en centro de pentrindaj ekskursoj. Ŝipoj prezentantaj por la turistoj ĉian dezireblan konforton kaj ĉian sendanĝerecon kondukas al la insuloj *Jersey* kaj *Chausey*, al *Cancale* kaj al *St.-Malo*.

BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE CAEN 58953

La insuloj Chausey montras al la turistoj grandan spacon de sablejo kaj de sovaĝaj rokoj kie oni faras kvazaŭmiraklajn kaptojn

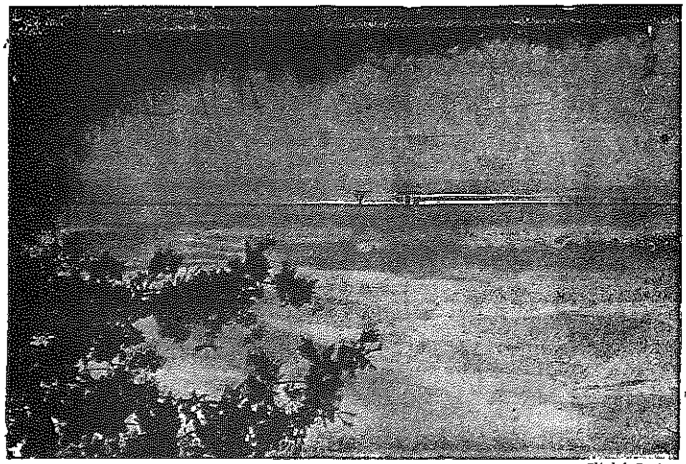

Cliché Coste

INSULOJ CHAUSEY. — Vidaĵo al la Maro

de kankroj, langustoj omaroj kaj de rozaj salikokoj.

Sekve de la najbaraĵo de la *Gulf Stream* la klimato estas tre milda; la aero estas tre fortiga. En la granda insulo kiu kuŝas je 1 horo de *Granville*, la poŝto estas plenumita tri fojojn semajne. Telegrafa oficejo estas nun je la dispono de la loĝantoj kaj vojaĝantoj. Tiu-ĉi insularo kiu kalkulas ĉe la malfluso de la maro ĉirkaŭ 300 insuletojn kaj ĉe la fluso nur kvindekon, estis iam ligita kun la tero per arbaro de *Scizzey* enprofundigita en la maro dum la VIII^a^ jarcento.

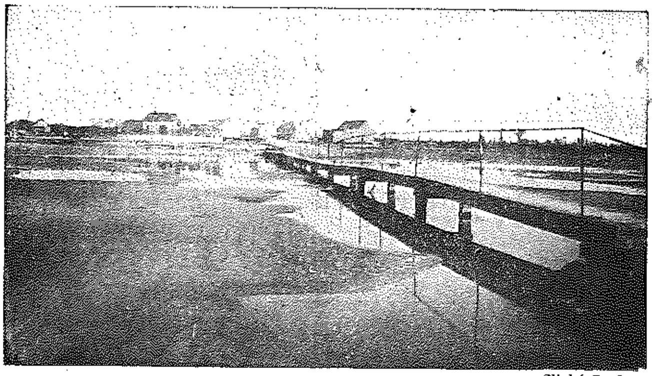

Cliché Puel

BRICQUEVILLE-LÈS-SALINES

La ekskursoj sur maro ne estas la solaj kiujn *Granville* prezentas al la multaj fremduloj kiuj tie venas por viziti aŭ por loĝi. Ĝi estas ĉirkaŭata de beletaj vizitindaĵoj kaj restadejoj kiuj altiras ne nur

tiujn kiuj soifas al aero kaj sunradioj, sed ankaŭ tiuj kiuj volas fiksi sur siaj tabuloj la belaĵojn de la naturo.

De *Bricqueville-lès-Salines* ĝis *Avranches;* de *St-Pair-sur-la-Mer* ĝis *Carolles* kaj ĝis *Mont-St-Michel* la paysaĝo estas ĉie rava.

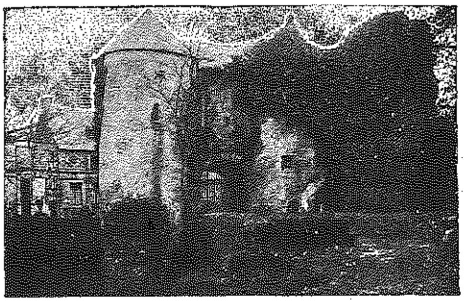

KASTELO de CHANTELOUP

Sekvante de *Granville* al *Breal* belan vojon oni alvenas post 20 kilometroj ĉe la kastelo de *Chanteloup*, monumento de la Renesenco enkaŝita meze de arbaretoj, kio alportas sur ĝi grandan ĉarmon. Apud la kastelo oni trovas turon de la murzono, kaj gotikan kapelon, ambaŭ estas restaĵoj de pli malnova kastelo.

Cliché Lemonnier

RUINOJ de L'ABATEJO de HAMBYE

Daŭrigante tra la virideca kaj fruktadona valo *Sienne* oni povos viziti la ruinojn de la fama Abatejo *Hambye* iam loĝata de Benediktanoj kaj konstruita ĉirkaŭ 1150. Ili kuŝas je 4 kilometroj apud la samnoma vilaĝo.

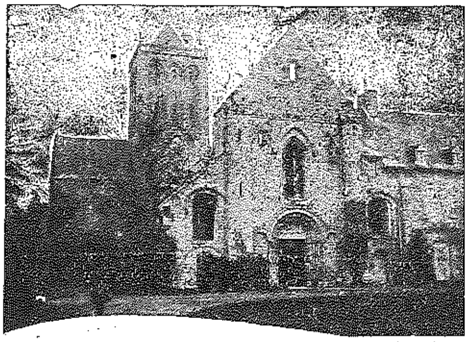

Cliché Coste

RUINOJ de L'ABATEJO de la LUCERNE

Ĉe *La Lucerne* oni rimarkas la interesplenajn ruinojn de abatejo fondita en 1164 de la Premontranoj, kaj precipe la preĝejon laŭ romana stilo, belegan turon, intertrabojn de la gotika galerio, akvokondukilon portatan sur 30 arkajoj, la loĝejon de la Abato, arbojn multjarajn sur bordo de rivero. Tiu mirinda bieno apartenas nun al sinjoro *Decauville.* B. A.

L'ESPERANTO EN 1912

Comme les années précédentes, l'Esperanto a poursuivi sa marche en avant. Citer maintenant les noms des nouveaux groupements, la liste des cours ou des réunions esperantistes demanderait plusieurs pages. Aussi, nous bornerons-nous, dans cette revue de l'année, à mentionner uniquement les faits de quelqu'importance.

U. E. A. — L'universala esperantista asocio dont on connaît le but pratique a vu chaque mois augmenter le nombre de ses délégués dans le monde entier. Plus de 1.200 représentants répartis à la surface du globe renseignent, grâce à l'esperanto, les personnes qui, esperantistes ou non, font appel à leur concours au sujet des questions de tourisme, commerce, industrie, placement d'enfants ou d'instituteurs et d'institutrices à l'étranger. C'est par un semblable échange de correspondance que nous avons pu recevoir déjà à Rouen près de 80 étrangers de 8 natianalités différentes, placer des Rouennais à l'étranger et recevoir ou donner divers renseignements utiles ou intéressants.

Dans l'enseignement. — A Lille, l'Esperanto est enseigné dans les écoles à près de 1.200 élèves, et cela pendant les heures de

classes. A Paris plusieurs instituteurs sont autorisés à faire des cours d'esperanto à leurs élèves. A Limoges, l'Esperanto est enseigné au collège et à l'école normale de jeunes filles. A Grenoble près de 500 élèves, dans 10 écoles communales, suivent les cours. L'esperanto est enseigné à l'école normale d'instituteurs de Poitiers, à l'école de commerce de Roanne.

En Bulgarie, le Ministre de l'Instruction publique recommande le manuel d'esperanto de Kreatanaf aux inspecteurs et directeurs d'école. En Italie, à Cornigliano, à la Haye, en Bohême, à Rio de Janeiro, à Gross Shonau (Allemagne), à Gènes (200 élèves), à Prague, à Capodistria, à Charleroi, etc., des cours sont faits dans les écoles communales ou écoles d'instituteurs. En Chine, le Ministre de l'Instruction publique vient de fonder un cours à Pékin. A Samos, avant les derniers évènements, l'Esperanto était enseigné officiellement dans 30 communes par 50 instituteurs à 1740 élèves.

Dans les services publics. — En France, une circulaire du sous-secrétaire d'Etat aux P. T. T. a admis l'Esperanto dans les télégrammes en le considérant comme langage convenu. Au Brésil, le Dr Müller, ministre des affaires étrangères l'a admis en langage clair. Au bureau de poste de Charleroi se lisent des affiches : « Esperanto parolata ».

Dans la police, l'Espéranto continue à se répandre, notamment : à Dresde (70 agents), à Augsburg (26), Chemnitz (25), Mainz (10), Paris (27), Genève, Moscou, Madrid, Barcelone, Londres (70), Dublin, La Haye, Washington, Magdeburg (287), Nurnberg (70). A Anvers, 14 officiers et 116 agents ont suivi les cours. Cours à Kiel, Lisbonne, Gand.

Dans les tramways, à Barcelone, les agents esperantistes reçoivent un supplément de salaire. A la Haye, groupe d'employés de tramways espérantistes.

Le nombre des membres de l'armée et de la croix rouge favorables à l'Esperanto augmente chaque jour. A Lisbonne, le Président de la Société de la croix rouge fait distribuer 10.000 brochures du capitaine Bayol. Un cours est fait à Paris au dispensaire de la rue de la Jonquiere (Dames de France) ainsi qu'à Beauvais. Une circulaire du Croissant rouge relative au recrutement d'infirmiers pour la guerre italo-turque recommande l'étude du français et de l'esperanto.

Subventions - Dons. — Des subventions sont accordées aux groupes par les municipalités de Toulouse (300 fr.), Toulon (100 fr.), Avignon (50 fr.), Marseille (50 fr.), Rouen (50 fr.), St-Omer (100 fr.), Munich (300 m), Charleroi (200 fr.) Séville (1.500 pesetas).

M. Michelin offre 20.000 fr. à la société française pour la propagation de l'Esperanto afin de récompenser les élèves des cours.

Guides - Prospectus. — Des nouveaux guides apparaissent chaque jour en Esperanto. Les chemins de fer en Autriche, Hollande-Express, le Guide de la Cie d'Orléans, etc., sont des volumes illustrés d'un grand intérêt, ainsi que le prospectus de la fabrique de porcelaine de Saxe, et les guides de Dresde, Prague, Los Angeles, etc. A Dresde existe une bibliothèque et un musée Esperantistes administrés aux frais du gouvernement, dans la bibliothèque royale par un bibliothécaire du roi. *Normanda Stelo* a édité un guide illustré pour les espérantistes venant visiter Rouen.

Congrès. — De nombreux congrès ont émis des vœux en faveur de l'Esperanto ; le congrès de l'instruction publique de Minas Geraes, le congrès des aveugles au Caire, celui des dentistes, des chirurgiens, des socialistes, des catholiques, etc. Les prochains congrès internationaux espérantistes auront lieu à Gènes en 1913 et à Paris en 1914.

G. G.

En Franclando

Le Havre *Comité.* — Notre dévouée samideanino, Mlle F. Crépien, ayant quitté notre ville, s'est trouvée dans l'obligation de donner sa démission de Membre du Comité. Son départ est vivement regretté de tous les Membres de notre Société dont elle faisait partie depuis la fondation.

Assemblée Générale. — Conformément aux Statuts, l'Assemblée générale annuelle aura lieu dans le courant du mois de février. Les Membres du Groupe qui auraient des questions à porter à l'ordre du jour sont priés d'en informer le Président, par écrit, avant le 15 janvier.

L'Esperanto à l'Ecole. — Avec la bienveillante autorisation de M. Bisson, inspecteur primaire, notre dévoué sociétaire M. Leroux, instituteur adjoint à l'école de Graville-Neiges, a ouvert un cours facultatif d'Esperanto réservé aux élèves de l'école. Il a lieu le jeudi matin et réunit 40 élèves. Nous félicitons vivement M. Leroux de son intéressante initiative, nous lui souhaitons bon succès et espérons que son exemple sera bientôt suivi par d'autres Instituteurs de notre région.

M. F.

Rouen *Nécrologie.* — A l'occasion du décès de M. Fournier, décoré de la médaille militaire et de la médaille de 1870-71, les membres du Groupe Esperantiste et *Normanda Stelo* présentent leurs sympathiques condoléances à Mme Fournier et à ses enfants, Mlle Eugénie Fournier et M. Henri Fournier.

Conférence. — M. le professeur Pitlik, vient d'écrire qu'il se

propose de faire à Rouen, le jeudi 6 février prochain, une conférence accompagnée de projections. Comme le fit déjà M. Parrish, en Mai 1911, dans la salle du Patronage scolaire, il n'emploira que la langue esperanto. Cette causerie sera faite dans la grande salle de l'Hôtel-de-Ville.

Assemblée Générale. — L'Assemblée générale est fixée au samedi 15 février 1913. A l'ordre du jour figurera notamment le vote pour les élections statutaires du Conseil d'administration. MM. Panel, Etard, Liot, Poiret et Mlle Fournier sont membres sortants et rééligibles.

Cotisations. — Le Trésorier mettra le 15 janvier en recouvrement par la poste, les cotisations des membres pour l'année 1913.

VŒUX. — *Le Groupe Fundamentiste PARIS-BASTILLE*, émet le vœu que le Président de la S. f. p. E. constitue, dès maintenant un comité local composé de 10 à 15 membres, à raison de 2 ou 3 par groupement;

Que le comité de la S. f. p. E. veuille bien désigner immédiatement son Bulletin Officiel comme l'organe du Congrès, afin que les intéressés puissent s'y abonner en temps opportun.

Le Groupe espérantiste du 17e arrondissement de Paris (*Groupo fundamentista* "*La DEK-SEPA*"), réuni en Assemblée générale, le 13 Novembre 1912 ;

Considérant que les efforts de TOUS les groupes parisiens sont indispensables pour organiser le dixième Congrès international d'Esperanto qui doit avoir lieu à Paris en 1914 :

1° A l'honneur de faire part au COMITÉ LOCAL D'ORGANISATION de son intention FORMELLE de participer au Congrès, d'une façon active, en étant représenté dans le Comité d'organisation du dit Congrès ;

2° S'engage à faire pour le mieux, en ce qui le concerne, pour la réussite de ce Congrès.

A ces vœux nous ajouterons un souhait : que les Provinces de France ne soient pas tenues à l'écart de la grande manifestation que la France prépare.

BIBLIOGRAFIO

La eldonistoj kiuj deziras ke Normanda Stelo raportu pri iliaj verkoj estas petataj sendi donace po du ekzempleroj de verkoj.

KARLO de **Ed. Privat** Universala Esperantia Librejo, 10, rue de la Bourse, Genève. *Sm. 0.20.* — Jen nova eldono de fame konata libro, kvara eldono, dek dua milo. Ĝi entenas kiel oni scias rakonton en dudek ĉapitroj, aranĝitaj tiamaniere ke en ĉiu estas multaj vortoj pri sama temo de l' ĉiutaga vivo. La sukceso pruvis la taŭgecon de tiu ĉi libreto por la kursoj.

LA PATRINOJ de **AVETIS AĤARONIAN** esperantigis **D^ro^ Andreo Fiŝer** Editura Esperanto Belvedère Bucuresti kaj ĉe la aŭtoro 77 Elisavetinskaja str., Tiflis Rusujo - *Prezo, sm. 0.10.* — Rakonto kortuŝanta. Patrino kies filo foriris kiel migranto atendas la revenon de sia ido. Sola ŝi ne scias ke li mortis, ŝi ĉiam esperas. Cigano venas kaj petas anguleton por ripozi. La patrino respondas : Mi estas patrino de migranto kaj vi estas migranto eniru do. De tiu ĉi vagulo ŝi ekkonas la malfeliĉan sorton de la filo kiun ŝi atendis dum ŝia tuta vivo.

La traduko estas inda je ekzameno. D^ro^ Fiŝer skribas personajn formojn kiujn oni rajtas diskuti. — Li uzas la pronomon personan «ĝi» anstataŭ uzi la montran pronomon «tio». Pri tiu ĉi eraro mi parolis en alia recenzo. Li ankaŭ uzas la vorteton «ĝi» en loko de alia persona pronomo; kiel malprave oni faras nacilingve. Tia naciismo estas danĝero en Esperanto ĉar ĝi kondukas al nekompreneblo. Jen ekzemplo : (p.5) « sur nigriĝinta kolono pendis pentraĵo de Dipatrino.

« Antaŭ tiu sankta figuro staris jam ne juna virino, nomata Suzano.

« Ĝi estis du patrinoj, kiuj fikse rigardis unu la alian ».

Ĉu vi komprenas, kaj povas analizi; la vorton «ĝi» kiu troviĝas en la citaĵo? Mi ne povas. — La bezonata vorto estas «ili», la dipatrino kaj la virino estis du patrinoj kiuj — Ili estis du patrinoj kiuj. Oni ankaŭ povas toleri : tio estis du patrinoj; sed nur en malzorge polurita stilo, ĉar estas kvazaŭ insulto nomi du virinojn per la vorto « tio » kiu estas difinita por malprecizaĵoj. Sed « ĝi » kiu devas rilati al vorto ekzistanta en la antaŭaj linioj, al vorto montranta ion ununombran kaj senseksan neniel povas altiri nian atenton al du virinoj (seksa plurenombro). D^ro^ Fiŝer uzas kun plezuro la sufiksojn; el ili li faras facile verbojn « adi, eki » tio estas lia rajto kaj mi ne malaprobas; sed mi ne plu konsentas kiam li enkondukas sufiksojn en misterajn kombinaĵojn. Ekzemple : « de l' tegmentoj kaj muroj flueras akvo » p. 16 kiel kompreni « flueras » la radiko flu donas ideon de io kio fluas, eble de guto de akvo se oni volas; la sufikso er malgrandigas la ideon en fragmentoj. tiam flueroj estas por D^ro^ Fiŝer tio kion ni nomas gutetoj. El flueroj li povas fari flueri sed li ne povas esti certa ke ni komprenos. Skribante mian klarigon mi demandas min ĉu mi komprenas, tiom pli ke mi legis sur la paĝo 9 « larmoj fluleregis el la okuloj » tiam mi ne konis la verbon « flueri » kaj mi distranĉis la vorton : la larmoj regis flue ; sed nun kiam mi konas la verbon « flueri » mi rimarkas en « flueregis » du sufiksojn kies unu estas malgrandigo kaj dua grandigo. Por doni la precizan valoron al la vorto mi laboras, laboreras, laboregas, laboreregas; dum estas tiel simpla diri ; la larmoj fluis.

Sur la paĝo 16, la aŭtoro uzas la sufikson « iĝ » kun la radiko « ŝajn » « ŝajniĝas al la patrino » la plimulto diras « ŝajnas ». La formon ŝajniĝi mi jam renkontis en la Esperanta literaturo; kvankam ĝi estas kontraŭ kutima ĝi ne estas kontraŭfundamenta. La fakto ke aŭtoroj bezonas aldoni sufikson verban al la radiko ŝajn pruvas ke por ili tiu radiko ne havas en si mem karakteron verban. Kaj reale la radikoj estas neŭtralaj.

Dro Fiŝer kiu tiom ŝatas la sufiksojn preterlasis bonan okazon por uzi unu el ili; li skribas, paĝ. 6. « pala mistera brilo lumigis la vizaĝon de Dipatrino, kaj la grasetan neĝeblankan korpon de l'malgranda Kristo, kiu apartiĝadis sur la pentrajfundo, simile je blanka cigno *sin desegnanta* sur malhela lago, meze de matena nebulo ». Mi tre miras ke en Tifliso la cignoj estas pentrartistoj kaj ke ili mem desegnas siajn portretojn « *desegnas sin* »; Niaj kamparanoj certigis al mi ke neniam niaj normandaj cignoj tion faris; ofte tamen sur malhela lago, meze de matena nebulo, cignoj *desegniĝas*, sed ĉiam pro ekstera fenomeno.

Post tiu ĉi tro longa kritiko, mi petas ke la leganto ne konkludu ke la verko estas malbona kaj ke la aŭtoro estas fuŝisto de Esperanto; pri fuŝisto mi ne parolus tiel detale. Dro Fiŝer multe skribas, kaj lia verkaro influos grave nian lingvon; li skribas per stilo tre interesa, originala kaj progresa. Estas devo montri al li la momenton kiam li ofendas la internacian kompreneblecon. G. P.

EĤOJ EL MANILA — Ĉe la aŭtoro Edgar Mc Clelland - p. o. box : 636 Manila - Filipinaj Insuloj (*prezo : 1.200 Sm.*) — Jen la unua Esperanta libro kiu iam publikiĝis en la Filipinaj insuloj. Ni danke gratulas la aŭtoron pro lia iniciativo. Li modeste diras : " la apero de tiu-ĉi unuenaskito el presejo de la Filipina insularo, povos ekinpulsigi aliajn pli lertajn kaj indaj enlandajn Esperantistojn fari samon per verkistaj produktajoj de pli alta merito kaj granda intereso. " Ni opinias ke sufiĉos ke liaj samlandanoj imitu lin kaj verku tiel bone. Ni petas lin ke li bonvolu doni al ni originalajojn, ĉar la originalaj ĉapitroj pruvas ke la aŭtoro posedas naturan talenton de verkisto, precipe " la amiko Jones " kaj ankoraŭ pli " la voĉo de l' vento ".

Ni trovis kelkajn erarojn pri la vortoj : " klaso en signifo de lernejo " — forvoli anstataŭ forflugi " — kaj ankaŭ preseraroju. Sed sume la libro centpaĝa estas tre laŭdinda. G. P.

VERKOJ RICEVITAJ PRI KIUJ RECENZO VENOS POSTE

PLENA KLASIKA LIBRO DE ESPERANTO de **Th. Cart kaj Em. Robert.** *Presa societo, 33, rue Lacépède, Paris, prezo 0.50 spm = 1.25 franc.*

QUAND VOUS AUREZ LU NORMANDA STELO... DONNEZ-LE A UN AMI

PROPAGANDA LIGO PARKURBO ESPERANTO

Telefono 3082 MUNĤENO Pfandhausstrasse, 8

BANKKONTOJ : Ĉekbanko Esperantista en Londono. Bayer. Vereinsbank, München.

ESPERANTIA ENTREPRENO

Generala celo : *Ĉiuloka energia propagando de Esperanto.*
Speciala celo : *Konstruado de Esperanto urbo " Parkurbo-Esperanto ".*

Propaganda ligo estas laŭleĝe enskribita en la regnan societregistron (E. S.) ; la aliĝo estas tute senpaga

La plej ĉefa entrepreno de la Propaganda Ligo estas

GRANDA LOTERIO

enhavanta **90.000** gajnojn, kies la tuta sumo egalas al **400.000** markoj kaj, **krom tio**, unu ĉefgajnon belegan **domon** en Parkurbo, valorantan **25.000** markoj, aŭ **20.000** mk. per mono.

KONKURSO !

360 premioj en la sumo de **50.000** markoj, kaj, krom tio, domo en Parkurbo, valoranta **18.000** markojn, aŭ **15.000** markojn per mono al tiuj, kiuj varbos **la plej grandan nombron da aĉetantoj de la lotleteroj.**

Postulu informojn kaj ilustritajn prospektojn ! *La adresojn kaj nomojn oni petas skribi TRE LEGEBLE*

" LA ONDO DE ESPERANTO " MONATA ILUSTRATA REVUO

fondita en la jaro 1909

La abonantoj de 1912 jam ricevis **senpage** romanon de A. Tolstoj " *Princo Serebrjanij* ", kies prezo por ne-abonintoj estas **Sm. 1.60 af.**. Nun ĉiu abonanto de la j. **1913** — krom 12 n-roj de l'gazeto, — **senpage** ricevos **donace** belan Esper. libron:

" ORIENTA ALMANAKO "

el la lingvoj japana, ĥina, araba, turka, hinda, sanskrita, persa, armena

" La Ondo " aperas akurate la 1-an. Ĉiu n-ro havas 16–24 paĝ.
Formato 17×26. Bela kovrilo.

Literaturaj konkursoj kun premioj. Portretoj de konataj Esperantistoj. Diversaj ilustraĵoj. Beletristiko originala kaj tradukita. Plena kroniko. Bibliografio. Amuza fako (kun premioj). Anekdotaro. Korespondo tutmonda. (Poŝtk. ilustr.)

Anonco en " Koresponda Fako " — 3 respondkuponoj.

La abonpagon 2.120 Sm. 5.30 frcs oni sendu poŝtmandate, respondkupone al librejo " *Esperanto* " (**Moskvo, Tverskaja, 26, Ruslando**) aŭ al Normanda Stelo.

20.000 Fr. à gagner à Pâques 1913.
Pour tous renseignements sur le
CONCOURS MICHELIN s'adresser à Normanda Stelo

SENDU du respondkuponojn por ricevi poŝte unu ekzempleron de

ESPERANTISTA GVIDLIBRO EN ROUEN

Desegnaĵoj de J. Girieud — 107 paĝoj — Prezo : 60 centimo

Vendata de "NORMANDA STELO", 41, rue de la Vicomté, ROUEN

LEGANTOJ DE " NORMANDA STELO " sendu al ni korespondkarton kun sciigo ; 1. kio plaĉas al vi en nia gazeto, 2. kio malplaĉas al vi, 3. kion vi al ni konsilus por plibonigi la enhavon. Ni, laŭ eblo, respektos, ĉiun saĝan deziron.

Al ĉiuj abonantoj kaj amikoj de Normanda Stelo, ni rememorigas ke ili bonvolu renovigi la abonon por 1913 jaro sendante la abonprezon 2 frankoj (*0.800 spm*) al nia administracio. Ne prokrastu ĝis morgaŭ, ĉar vi povas pagi hodiaŭ.

Téléphone 7.66 **DÉMÉNAGEMENTS** Téléphone 7.66

13^A, Route de Neufchatel ROUEN

BIENAIMÉ

GARDE-MEUBLES

Près de la Place Beauvoisine

A.-M. Sonnet

Secrétaire du Groupe Espérantiste

Saint-Pair-sur-Mer (Manche)

POUR RECEVOIR
. FRANCO .

100 CARTES DE VISITE

beau bristol

3 lignes d'impression
et l'étoile ci-contre
en vert

adresser 2 f. 50
à Normanda Stelo
41, Rue Vicomté, Rouen

LETERPAPERO kun la stelo por vizitkartoj verde presita

100 folioj..................spm. *0,50* = **1 fr. 25**
500 folioj..................spm. *2* = **5 fr.**

LETERKOVRILOJ **GLUMARKOJ**
kun la granda stelo verde presita

100 kov.. *0,50* = **1 fr. 25**	500 markoj **1 fr. 25**
500 kov.. *2* spm. = **5 fr.**	1000 markoj **2 fr. 50**

Normanda Stelo attire l'attention des étrangers sur notre province, elle y amène des touristes. Elle favorise les affaires commerciales par l'Espéranto. Elle ne fait connaître que des maisons dignes de confiance et attire sur elles l'attention spéciale de tous.

Normanda Stelo se charge de transmettre les abonnements à tous les journaux espérantistes. Elle est à l'entière disposition des syndicats d'initiative pour la distribution gratuite des guides.

Nous recommandons spécialement à nos sociétaires et à tous les Espérantistes, les commerçants qui nous aident en insérant leurs annonces dans notre bulletin. Toutes les maisons recommandées sont dignes de confiance. Les acheteurs auront toujours avantage à se faire connaître comme Espérantistes à ces commerçants. "N. S."

VESTAJOĴ POR VIROJ, JUNULOJ KAJ KNABOJ

THIERY kaj MARTIN **32, 34, 36, Rue de la République**
ROUEN

—: DRAPOJ, VESTOJ, ĈAPOJ, ĈEMIZOJ :—

LÉGUMES, FRUITS & PRIMEURS

Maison de Commission

L. LEVALLOIS

Propriétaire-Commissionnaire

6 et 8, place de la Pucelle, 6 et 8

Téléphone 872 *Rouen*

HUILES D'OLIVES D'ITALIE, PROVENCE, ALGÉRIE, ESPAGNE

REMISE 5 o/o AUX ESPÉRANTISTES

E^d W. SYLVESTER Fils

19, QUAI DU HAVRE, ROUEN — TÉLÉPH. 1204

GRANDE BRASSERIE NATIONALE

33, Rue de la République, ROUEN

Téléph. 950 RESTAURANT A TOUTE HEURE Téléph. 950

Maison Fuhr LHIRONDEL et KUBIK S^rs

51, 53, rue Grand-Pont, ROUEN

ORTHOPÉDIE, BANDAGES, INSTRUMENTS DE CHIRURGIE

Spécialité de Corsets de Toilette pour Dames et Fillettes

GRAND HOTEL BARETTE

Téléphone 2068
JOURNÉE POUR VOYAGEURS
A 6.50 & 7
ÉCLAIRAGE ÉLECTRIQUE
Garçon de Courses

Salons pour Noces et Banquets - On reçoit Touristes en Groupes

ANC^NE M^ON LELOUP

35 et 37, Place Carnot (en face la gare d'Orléans) **ROUEN**

GRANDA HOTELO DE L'GLOBO

LA GEMASTROJ ESTAS ESPERANTISTOJ

PARIS — *71, strato Monge*

Ĉambroj de 2 ĝis 5 frankoj tage

ELEKTRA LUMO ❧ ❧ ❧ ❧ HEJMA TELEFONO

POMPES FUNÈBRES

Les familles ont intérêt à éviter les intermédiaires, souvent très onéreux, elles peuvent s'éviter sans frais supplémentaires toutes démarches en s'adressant elles-mêmes au Service municipal des pompes funèbres, ou en faisant appeler à leur domicile un employé de ce service. S'adresser

102, rue de la République, Rouen, et 39, rue Benoist, St-Sever. *Tél. 187*

MAISON

THE HIGH LIFE

TAILLEUR

VOUS SEREZ BIEN HABILLÉ

6 RUE GRAND PONT

ROUEN

PRIX MODÉRÉS

BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE CAEN

MAISON SPÉCIALE

LINOLÉUM UNI
et Imprimé
Linoléum Incrusté

LEDRU & CIE

19, Rue de la Rébublique
(Coin de la Rue St. Denis)
ROUEN

Papiers Peints
Toiles Cirées
Tapis — Carpettes
Moquettes

LIQUEUR
BÉNÉDICTINE

CORDONNERIE DU PALAIS

Chaussures de Luxe et de Travail

Vve R. HERMEL

1, Rue Rollon. 1 -:- ROUEN

ESCOMPTE 5 o/o AUX ESPÉRANTISTES

A LA NOUVELLE MAISON
Anciennement A LA MAISON D'OR
54, Rue d'Amiens, 54

A. GORAT

196, 198, 245, Rue Eau-de-Robec. - ROUEN

Matelas, couvertures, tapis, vente et achat de mobiliers
MEUBLES Neufs et d'Occasion
AMEUBLEMENTS EN TOUS GENRES
Maison de confiance. — Ne pas confondre
Bien s'adresser à la « NOUVELLE MAISON »

FOURNITURES GÉNÉRALES POUR CAVES
MACHINES A RINCER ET BOUCHER LES BOUTEILLES
PORTE-BOUTEILLES ET ÉGOUTTOIRS
Porte-fûts robinets, cire, capsules, etc.

Maison DUVAL Frères
Vve G. DUVAL et H. SCHŒFFER, Succrs
18, rue Alsace-Lorraine, ROUEN. - Tél. 9.54
Ateliers de Fabrication et de Réparation
55, 57, rue des Augustins
A cette adresse : Magasin de vente d'Articles de Laiterie

MACHINES A BRIQUES
ET CALIBREUSES

Maison C. LAPIERRE

Henri CATHERINE, Successeur

39, rue du Faubourg-Martainville
près le Champ-de-Mars
—< ROUEN >—

Grands Magasins DU LINGOT D'OR
60, 62, 64, rue du Bac et rue des Fourchettes, ROUEN

Nouveautés, Ameublements en tous genres, Confections pour hommes et jeunes gens, pour dames, fillettes et enfants, Chaussures, Chapellerie, Lingerie, Bonneterie et Parapluies. Articles de Chauffage et d'Eclairage, Faïence et Porcelaines, Horlogerie, Bijouterie et Glaces.

Capital 60 millions CRÉDIT DU NORD *15 millions versés*
SIÈGE SOCIAL A LILLE
SUCCURSALE DE ROUEN, 68, rue Jeanne-d'Arc *(en face la Poste)*
Escompte et Banque. — Achats et Ventes de titres. Paiements de tous Coupons. — Location de Coffres-forts depuis 5 fr. par mois. — Garde de Titres.

Grand assortiment de Nattes, Chignons mode bouclés et nattés, Crépons réclame. Cheveux premier choix. Parfumerie à prix très réduits ....

MAGASIN DE CHEVEUX
Anne Maison MARTIN, P. JEAN, Succr
13, rue Grand-Pont, ROUEN - TÉL. 68

Garage Robert CATOIS
ROUEN
Rue du Donjon (Tour Jeanne-Darc)
TÉLÉPHONE 1317
Agence BERLIET-PANHARD
Pneus MICHELIN

A LA VILLE DE LIMOGES
Ch. VILLOUTREIX, 29, rue Écuyère

Grand choix de Porcelaine riche et ordinaire, à des Prix très modérés. — *Services de table, à Dessert, à Gâteaux, à Fraises. — Services à Café, à Thé, à Liqueur. — Déjeuners, Tête à tête, Statuettes, Vases, etc.*
SPÉCIALITÉ de BLEU DE SÈVRES et INCRUSTATIONS

GRANDS MAGASINS DE NOUVEAUTÉS

AU SANS PAREIL

ROUEN -:- 7, 9, 11, 13 et 15, rue des Carmes -:- ROUEN

Les Grands Magasins AU SANS PAREIL de ROUEN n'ont aucune Succursale à Rouen ni dans la banlieue

---

CHARBONS et BOULETS pour foyers domestiques

22, rue Jeanne-d'Arc, ROUEN, Teléph. 20.08

A. Lemoine & ses Fils

seuls fabricants des

BOULETS OVOÏDES LEMOIN...

BRIQUETTES pour ...ateurs ...e A. L.

L'ÉGLANTINE

82, Rue Jeanne-Darc, ROUEN

COURONNES en tous genres

Fleurs artificielles

PLANTES D'APPARTEMENT

TÉLÉPHONE 472

CHEMISIER

COLOMBE, 72, Rue des Carmes, ROUEN

COUPE & QUALITÉ GARANTIES

Grand choix de Tissus haute nouveauté

CHEMISES SANS BOUTONS

CHEMISETTES SUR MESURE, façon chemisier

Envoi du catalogue sur demande

TÉLÉPHONE 12.60

AUX AUTOMOBILISTES !

USINE DE RÉPARATIONS DE PNEUMATIQUES DU CHAMP-DE-MARS

OUTILLAGE PERFECTIONNÉ 9. Boulevard Gambetta, 9 Téléphone 15.20

Usine à vapeur, électrique et hydraulique. Réparations défiant la concurrence d'enveloppes éclatées et chambres à air

Réchapages anti et lisses. — Achat de déchets " Chambres à air "

TROUSSEAUX & LAYETTES

Spécialité de Toiles
Lingerie fine ....
Linge de Table...
Mouchoirs ......

Mon Lucas-Leclin

CH. LUCAS, SUCCr

11, rue du Change - 12, rue Grand-Pont. — ROUEN

MAISON SPÉCIALE POUR NOCES & BANQUETS

SALON DES FAMILLES, LEMONNIER, Cuisinier-Traiteur *Téléph. 5.25*

33, boulevard Beauvoisine, 33. — ROUEN

GRANDE SALLE DE FÊTES — SALONS pour Sociétés et réceptions — DINERS — SOIRÉES

Restaurant à la Carte - Menus très soignés depuis 5 francs - Expéditions pour tous pays

---

APPRENEZ L'ESPERANTO

Les Gérants: LIÉBARD, LEROUX. Imprimerie BLONDEL, 21, rue Cauchoise à Rouen.